

ת"פ 47007/09/17 - מדינת ישראל נגד לואי מוסטפא - נדון, נאדיה נעאמנה - נדונה, פרג' חורי- נדון, כאיד בושנק - נדון, סמיר נעאמנה

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 47007-09-17 מדינת ישראל נ' מוסטפא ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט - ס. הנשיא ניר מישורי לב טוב
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. לואי מוסטפא - נדון
2. נאדיה נעאמנה - נדונה
3. פרג' חורי- נדון
4. כאיד בושנק - נדון
5. סמיר נעאמנה

הנאשמים

גזר דין (בעניינו של נאשם 5 בלבד)

1. נגד הנאשמים הוגש כתב אישום, המייחס להם עבירות של פגיעה בערך טבע מוגן - עבירה לפי סעיף 33 (ג) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח - 1998 (להלן: "החוק") בנסיבות סעיף 57(א) לחוק וכן סעיף 29 לחוק העונשין. כמו כן, כתב האישום מייחס לנאשמים עבירות של החזקת ערך טבע מוגן - עבירה לפי סעיפים 33 (ד) ו- 57 (א) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח - 1998 (להלן: "החוק") ובנוסף סעיף 29 לחוק העונשין.

2. כתב האישום המתוקן מייחס לנאשם 5 כי ביום 3/3/17 בשעה 08:00 עסק בקטיפ עכובית הגלגל במשקל כ - 10 ק"ג, עכובית הגלגל הינה ערך טבע מוגן והנאשם במעשיו פגע בערך טבע מוגן והחזיקו שלא כדין. הנאשם הורשע על פי הודאתו ביום 31/5/18 בעובדות כתב אישום מתוקן בביצוע העבירות שיוחסו לו בכתב האישום (אין שינוי בהוראות החיקוק).

3. נאשמים 1-4 הורשעו על פי הודאתם בעובדות כתב האישום (שלא תוקן בעניינם וייחס להם קטיף כ - 149 ק"ג צמח עכובית הגלגל בצוותא והחזקתו) בעבירות המיוחסות בכתב האישום המתוקן. על הנאשמים הוטלו עונשי קנסות הנעים בין 3,500 ₪ עד 6,500 ₪, חתימה על התחייבות כספית הנעה בין 5,000 ₪ עד 8,000 ₪ והטלת מאסר על תנאי כנגד נאשמים 1,2,4 שכנגדם עמדה

לפחות הרשעה קודמת אחת בעבירות קומות.

4. טיעוני הצדדים לעונש :

בתאריך 31/5/18 נטענו הצדדים לעונש.

טיעוני המאשימה :

1. למרות התיקון שבוצע בכתב אישום הרי שעדיין עסקינן בכמות משמעותית שבוודאי לא יכול להיטען בזיקה שהיא לצריכה עצמית בלבד, מדובר בכמות מסחרית לכל דבר ועניין.
2. לנאשם מספר הרשעות בתחום. הגיש הרשעות קודמות (ת/4). ההרשעה האחרונה היא שנה לפני מועד כתב האישום. מדובר בנאשם רצידיביסט והתביעה מבקשת לאור עובדה זו כי בית המשפט יכביד ידו על הנאשם ביחס לנאשמים אחרים בפרשה, וישית על הנאשם עונש של מאסר על תנאי שלא יפחת מ-6 חודשים, חילוט סכום התחייבות בסך 10,000 ₪ (הוצגה ב- הבת/4) , כן מבקש להשית קנס כספי מרתיע הכפול מסכום הקנס שהושת בפעם האחרונה, לפחות בסך 10,000 ₪, חתימה על התחייבות משמעותית שלא תפחת מהקנס שיושת וכן מבקש צו השמדה לכל הציוד.
3. הנאשם טען לעונש כי מבקש להתחשב, אינו עובד ומקבל הבטחת הכנסה בסך 2,400 ₪, יש לו 8 ילדים, הבכור בן 23 והקטן בן 10. הוא מפרנס את כולם, אחת מהן חולת סכרת, והוא נוסע לקטוף עכוב רק בגללה. רק הילד הגדול עובד ומפרנס עצמו. הנאשם אינו עובד כבר 15 שנה. הוא מביא לילדה את עכוב כדי שתאכל. מבקש להתחשב בקנס ככל האפשר. מבקש להאריך ההתחייבות. הנאשם לא נוסע יותר לקטוף עכוב, ולדבריו "נגמל".

דיון והכרעה :

גזירת הדין על פי תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין")

מורכבת משלושה שלבים עיקריים כלהלן:

א. קביעת מתחם העונש ההולם (סעיף 40 לחוק העונשין).

ב. בחינה האם יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם בין לקולא ובין לחומרא

(שיקום, הגנה על שלום הציבור).

ג. קביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין).

על פי הוראת סעיף 40ג לחוק העונשין, בשעה שהורשע הנאשם בגין כמה עבירות, יש לבחון תחילה האם מדובר באירועים נפרדים, וככל שבית המשפט מגיע למסקנה שהאירועים נפרדים, יש לקבוע מתחם עונש הולם לכל אחד מהאישומים בנפרד. לעומת זאת, כאשר העבירות בגין הורשע הנאשם מהוות אירוע אחד, יקבע בית המשפט מתחם ענישה הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו.

במקרה שלפניי מדובר באירוע אחד ומתחם עונש הולם אחד.

השלב הראשון - קביעת מתחם העונש ההולם

לצורך קביעת העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בשיקולים שלהלן:

א. הערך החברתי שנפגע מביצוע עבירה ובמידת הפגיעה בו.

ב. מדיניות הענישה הנהוגה.

ג. נסיבות הקשורות בביצוע עבירה ומידת אשמו של הנאשם.

הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו

א.

ערך שמירת הטבע הינו ערך אוניברסלי הנוגע לכל אדם באשר הוא אדם. ערך זה מעוגן הן בציוויים הדתיים השונים והן בגישה הפילוסופית כי בידי האדם הופקד הטבע למשמורת.

מעבר לפן האידיאולוגי מהווה הטבע מקור להשראה, להנאה, מהווה חלק ממרכיבי איכות חייו של האדם וגם ככזה ראוי להישמר.

הערך המוגן בביצוע העבירות מושא תיק זה הינו ערך שמירת הטבע ובמקרה זה השמירה על זנים של צמחים המצויים בסכנת הכחדה. הפגיעה בערך המוגן במקרה שבפני הינה ברף בינוני לאור משקל צמח עכובית הגלגל שנקטף והוחזק על ידי הנאשם (כ - 10 ק"ג).

נסיבות ביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם

ב.

בהתאם לסעיף 40א לחוק העונשין, מטרתו של סימן א1 "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" לקבוע את העקרונות והשיקולים המנחים בענישה, המשקל שיש לתת להם והיחס ביניהם, כדי שבית המשפט יקבע את

העונש המתאים לנאשם בנסיבות העבירה.

העיקרון המנחה בענישה הוגדר בסעיף 40ב לחוק העונשין:

"העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה, בנסיבותיו, ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (בסימן זה - העיקרון המנחה)".

סימן א1 קובע בסעיף 40ט, כי בקביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה, יתחשב בית המשפט בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, המפורטות להלן, ובמידה שבה התקיימו, ככל שסבר שהן משפיעות על חומרת מעשי העבירה ועל אשמו של הנאשם.

סעיף 40ט מונה לעניין הנסיבות הנזכרות לעיל, הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה ונזק שנגרם מביצוע העבירה.

מידת האשם של הנאשם במקרה זה הינה מלאה. לא נטען בפני כי הנאשם שודל או אויי לביצוע העבירה וכך עולה גם מטיעונו לעונש והמניע לביצוע העבירה.

מדיניות הענישה הנוהגת

ג.

מדיניות הענישה בגין עבירת החזקת ערך טבע מוגן במסיבות דומות:

א. **בתפ 15041-04-12 (שלום חיפה) מ"י נ' חומראן ואח' (10/11/13)** נדונו הנאשמים בגין פגיעה בערך טבע מוגן - קטיף 23.5 ק"ג אזוב והחזקת ערך טבע מוגן (מצח האזוב לעיל) לקנס בסך 4000 ₪ כל אחד וחתימה על התחייבות כספית בסך 8000 ₪ וזאת לאחר שמיעת ראיות.

ב. **בתפ 18259-01-12 (שלום קצרין) מ"י נ' סאלח עדוי (26/10/14)** נדון הנאשם לקנס בסך 6000 ₪ וחתימה על התחייבות כספית בסך 15,000 ₪ בגין ביצוע עבירת החזקת ערך טבע מוגן - 63 ק"ג של צמח עכובית הגלגל.

ג. **בתפ 37920-02-12 (שלום נצרת) מ"י נ' סרחאן עאסלה ואח' (26/10/14)** נדונה נאשמת 4 לקנס בסך 500 ₪ וחתימה על התחייבות כספית בסך 1500 ₪ בגין קטיף שק של עכובית הגלגל. לציון כי בכתב האישום לא צוינה כמות הצמח הנקטף.

ד. **בע"פ 19655-12-15 (מחוזי נצרת) עאסלה ואח' נ' מ"י, לא פורסם (3/5/16)** נקבע עונשם של ארבעה נאשמים ללא עבר פלילי קודם אשר הורשעו על פי הודאתם בגין החזקת צמח העכוב במשקל כ - 150 ק"ג לקנס כספי בגובה 3000 ₪ (חלף קנס 5000 ₪ שהוטל על ידי בימ"ש קמא (מותב זה) וכן התחייבות כספית בסך 12,000 ₪. ביהמ"ש המחוזי אף קבע בהחלטתו כי מתחם העונש ההולם בגין ביצוע עבירת החזקת ערך טבע מוגן בנסיבות אלו הינו קנס הנע בין 2500 עד 8000 ₪.

ה. בע"פ 36336-02-17 טאהא ואח' נ' מדינת ישראל (מחוזי נצרת מיום 6.06.2017)

בית המשפט קמא (מותב זה) השית על המערערות שלחובתם הרשעה קודמת דומה והתחייבות , החזקה של צמח וקטיפ עכובית הגלגל קנס כספי בסך של 5000 ₪ וחילוט התחייבות לאחר שהורשעו על פי הודאתן. בית המשפט המחוזי דחה הערעור בהסכמת הצדדים.

מצבו הכלכלי של הנאשם כגורם בקביעת מתחם העונש ההולם :

על פי הוראות סעיף 40 ח', לחוק העונשין התשל"ז - 1977, בקביעת מתחם הענישה ההולם שומה על בית המשפט לבחון את יכולתו הכלכלית של הנאשם כחלק מהשיקולים לקביעת מתחם הענישה, ולמעשה, ניתן לומר כי באשר לעונש קנס, קיימת אינדיוידואליות בקביעת מתחם העונש הנובעת מכך שבקביעת מתחם זה, אין בוחנים רק את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, אלא גם את יכולתו הכלכלית של הנאשם.

במקרה שלפני טען הנאשם למצב כלכלי קשה , הנאשם טען טיעונים אלו גם במעמד גזירת דינו בתיק 60273-02-16 אך לא המציא כל אסמכתאות לתמיכה בטיעונים אלו. מכל מקום יוצא אני מנקודת הנחה כי מצבו הכלכלי אינו שפיר נוכח הנתען על ידו.

מתחם העונש ההולם :

לאור האמור לעיל אני קובע כי מתחם העונש בנסיבות ביצוע העבירה שבפני, בהתייחס לנאשם 1, הוא כדלקמן:

מהיעדר מאסר ועד מאסר על תנאי במקרים המתאימים , קנס הנע בין 3500 ₪ ל- 10000 ₪ , וחתימה על התחייבות כספית.

סטייה ממתחם העונש הראוי :

סעיף 40ד לחוק העונשין מורה כי בשלב שלאחר קביעת טווח הענישה הראוי בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם כאשר קיים סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם.

לא מצאתי במקרה זה מקום לסטות ממתחם העונש ההולם לקולא מטעמי שיקום באשר לא הוצגה תוכנית שיקומית בעניינו וכן לא לחומרא מטעמי הגנה על שלום הציבור לאור המתחם הרחב יחסית שנקבע בעניינו לעונש.

קביעת העונש הראוי :

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה:

בהתאם לסעיף 40 יא' לחוק העונשין, בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדר מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה .

לצורך קביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון את נסיבותיו האישיות של הנאשם 5

עמוד 5

לרבות טענותיו בגין מצב כלכלי קשה וכי ענישה מחמירה בדמות קנס מכביד עלולה לפגוע בנאשם ובבני משפחתו פגיעה קשה. עוד נתתי דעתי להודאת הנאשם בהזדמנות ראשונה (לא נשמעו ראיות בתיק) וכן החרטה שהביע.

עיון בגיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם 5, מעלה כי אך ביום 3/5/16 נדון הנאשם בפני מותב זה בגין ביצוע עבירות דומות, אז היה זה קטיף עכובית הגלגל במשקל כ - 25 ק"ג ונראה כי העונשים שהוטלו על הנאשם (קנס בסך 5000 ₪ וחתימה על התחייבות כספית בסך 10,000 ₪) לא הרתיעוהו מלחזור לסורו חודשים בלבד לאחר מכן בתיק שבפני. יעידו עך כך דבריו לעונש בתיק 60273-02-16 אשר דומים להפליא לטיעוניו לעונש בתיק הנוכחי. לחובת הנאשם עוד 4 הרשעות קודמות, כולן בעבירות דומות וניכר כי הינו עבריין מועד בתחום.

כמו כן, שקלתי את חומרת העבירות כפי שבאה לידי ביטוי בכוונת המחוקק בהחמרה בעבירות הפגיעה בערכי הטבע, הכחדת צמחים מוגנים, הנזק הרב שנגרם לערכי טבע מוגנים בביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם.

הרתעת הרבים והרתעת היחיד:

שיקול נוסף להחמרה בעונשו של הנאשם הינו הצורך בהרתעת הרבים במקרה של עבירת פגיעה בערך טבע מוגן. על העונש שיוטל על הנאשם להרתיעם שמא ייפך קטיף העכוב להתנהלות שגרתית לצרכי פרנסה והיעדר רתיעה מהחלטות שיפוטיות. עוד נתתי דעתי לשיקולי הרתעת הרבים באשר מדובר בתופעה נפוצה מדי באשר חלק מהציבור אף אינו מודע לתוצאותיה הקשות.

בהתייחס לשיקולי הרתעת היחיד נתתי את הדעת לעובדה כי הנאשם הורשע בעבר מספר רב יחסית של פעמים בעבירת פגיעה בערך טבע מוגן, חתם על התחייבות כספית להימנע מעבירה דומה ולמרות זאת התעלם הנאשם וחזר על מעשיו.

הנאשם עתר להארכת תוקף ההתחייבות הכספית שהוטלה בעניינו אך לא מצאתי כל עיגון חוקי לבקשה זו בחוק העונשין. יתרה מכך לא הוצגו בפני כל טעמים מיוחדים אשר יצדיקו שקילת בקשה זו נוכח עברו המכביד למדי של הנאשם בביצוע עבירות דומות.

לאור כל האמור לעיל מצאתי למקם העונש הראוי בעניינו של הנאשם שבפני בתחום הענישה הכספית והענישה הצופה פני עתיד ברף הבינוני - הגבוה של מתחם העונש ההולם.

לפיכך אני גוזר על הנאשם 5 את העונשים הבאים :

א. מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים והתנאי הוא כי במשך 3 שנים החל מהיום לא יעבור עבירה בה הורשע בתיק זה ויורשע בגינה בתקופת התנאי או לאחריה.

ב. קנס בסך 7,000 ש"ח או 70 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב - 20 שיעורים חודשיים שווים ורצופים,

תשלום ראשון עד יום 1.9.18 ובכל 1 לחודש ועד התשלום המלא בפועל.

אי תשלום אחד מהשיעורים, יעמיד את היתרה לפירעון מיד.

ג. הנאשם 5 יחתום על התחייבות להימנע מלעבור עבירה לפי הסעיפים בהם הורשע משך 3 שנים החל מהיום. ההתחייבות תהא על סך 10,000 ש"ח; אם לא יחתום תוך 7 ימים מהיום ייאסר למשך 60 ימים.

ד. אני מורה על הפעלת ההתחייבות הכספית עליו חתם הנאשם 5 במסגרת תיק 60273-02-16 (שלום טבריה) על סך של 10,000 ₪ מיום 3/5/17. ההתחייבות תשולם ב- 20 תשלומים חודשיים ושווים החל מיום 1.9.18 ובכל 1 לחודש. אי עמידה באחד התשלומים במועדו תעמיד יתרת ההתחייבות לפירעון מיד.

ניתן בזאת צו להשמדת המוצגים בתיק. הצו יכנס לתוקפו תוך 60 ימים.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום בבית משפט המחוזי בנצרת.

ניתן היום, י"ז סיוון תשע"ח, 31 מאי 2018, בהעדר הצדדים.